Anul al 55-lea

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Nr. 154 Marți 7 Iunie 1938
12 Pagini P

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-lē P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL", S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT:
STELIAN POPESCU

Ofițerii de rezervă

De câtva timp se vorbește mai mult de pregătirile ce se fac, într'un ritm mai accelerat, în diferite țări, pentru înzestrarea armatelor de uscat, a marinei și a aviației, cu armamentul și materialul de război, necesare într'un eventual război.

Organizarea apărării naționale nu se bazează însă numai pe materialul-armament, sub diferitele sale forme, ci și pe materialul uman.

Oricât de important ar fi factorul material în apărarea națională, el nu este singurul în măsură să garanteze și să asigure independența și integritatea teritorială a statelor, în cazul când ele vor fi victimele unei agresiuni. Factorul uman, prin valoarea sa morală și profesională, prin instrucția și educația sa, este singurul în măsură să folosească în condițiile impuse de arta militară și de interesele apărării naționale, materialul-armament. In ultimul timp, cu prilejul diferendului germano-cehoslovac, Europa a trecut printr'o criză tot atât de gravă, ca și aceea din vara anului 1914.

Pe lângă acțiunea diplomatică intensă ce s'a desfășurat pentru înlăturarea pericolului ce amenința pacea europeană, — acțiune, care din fericire a avut succes — s'au făcut și concentrări de trupe în Cehoslovacia.

După presa din Praga, atât ofițerii, cât și soldații din rezervă, nu numai că au răspuns, la timp, chemării, dar, în tot timpul concentrării, ei au fost însuflețiți de spiritul datoriei și prin contactul ce l-au avut cu ofițerii activi și cu trupa formată din contingentele tinere sub arme, au avut de câștigat din punctul de vedere moral și profesional.

In toate țările rezervele, nu numai prin cantitate, dar mai cu seamă prin calitate, sunt considerate pe drept cuvânt elementele de bază ale armatei combatante. De aceea ofițerul de rezervă nu e bine să piardă contactul cu viața militară și nici să ignoreze evoluția instrucției și progresele ce s'au făcut dela războiul mondial până azi în materie de armament. Tehnica militară fiind în continuă evoluție toate elementele componente ale armatei trebue să fie în măsură să o folosească, în condițiile impuse de cerințele războiului modern.

De aceea ofițerul de rezervă, fie prin școli de perfecționare, fie prin participarea sa la concentrări și manevre, poate să capete instrucția strâns legată de perfecționarea armamentului și să se obicinuiască cu exercițiul comandamentului și cu viața militară.

In Franța, școlile de perfecționare ale ofițerilor de rezervă dau cele mai bune rezultate, căci ele au de obiect contactul între ofițerii activi și cei de rezervă, care întreține și dezvoltă spiritul de camaraderie și pun în curent pe viitorii conducători ai trupelor de rezervă cu evoluția ideilor în materie de instrucție și de armament. Concentrările și manevrele îngădue apoi ofițerilor de rezervă să trăiască în contact intim cu trupa și să exercite comandamentul cu toate obligațiile lui de ordine tactică, morală și tehnică. Generalul francez Weygand, a atras, la timp, atenția asupra însemnătății ce o prezintă pregătirea profesională a ofițerilor de rezervă, printr'un învățământ teoretic și practic, care, luând în seamă experiențele căpătate în războiul trecut, el prevede și problemele diverse ce le va pune războiul viitor, mai cu seamă în faza delicată a deschiderei ostilităților, când pot interveni surprizele. De aceea și pe noi trebue să ne preocupe, atât înzestrarea armatei cu materialul de război necesar, cât și pregătirea din timp de pace, — morală și profesională, — a rezervelor ce vor forma grosul forțelor combatante de mâine.

Generalul Valle

oxo

Eri a sosit în București generalul italian Giuseppe Valle, șef de stat major al aviației și subsecretar de stat al ministerului aeronauticei. Eminentul ofițer italian ne întoarce vizita oficială, pe care ministrul român al aerului și marinei a făcut-o în Italia în Noembrie 1937. Oaspe al guvernului român, generalul Valle se va bucura în cele patru zile ale șederii sale la noi, nu numai de larga ospitalitate tradițională, pe care poporul nostru o acordă vizitatorilor streini, ci și de simpatia afectuasă pentru trimisul națiunii latine înrudite și de o sinceră admirație pentru unul din cei mai autentici reprezentanți ai Italiei noi și una din figurile cele mai strălucite ale aviației moderne.

De mai bine de un sfert de secol, generalul Valle, căruia munca i-a conservat o uimitoare tinerețe, slujește gloria Italiei în înălțimile cerului. Pilot de dirijabil la începutul carierii sale, a luat parte, cu o bravură, de care nu vorbește niciodată, la campania din Libia în 1911 și la războiul mondial, unde a dobândit numeroase distincții din care nu-și face nici o mândrie.

Știința tânără a sborului omenesc, pe care Valle o stăpânește ca nimeni altul l-a făcut să presimtă, într'un timp când aviația era sacrificată în Italia, viitorul strălucit al armei aeriene. Cu începere din 1925 Valle a renunțat definitiv la aerostatul, care e jucăria vânturilor și s'a consacrat, cu toată energia sa, avionului, care stăpânește aerul și domină furtunile.

In regimul de muncă și energie al lictorului este prețuită strălucirea, dar nu este nesocotită munca tăcută și îndărătnică.

Cu adânca sa cunoaștere a oamenilor D. Musolinii a găsit în muncitorul și tăcutul Valle pe omul de care să lege soarta aviației italiene. Rareori o alegere a fost mai nimerită.

Mareșalul Balbo a fost până în 1933, animatorul aviației italiene și pionierul marilor raiduri colective. El a deschis primele orizonturi și a cules cei dintâi lauri. După strălucita călătorie peste Atlantic, pentru organizarea căreia Valle a fost cel mai apropiat colaborator al său, și comandantul uneia dintre escadrile, mareșalul a părăsit ministerul aerului, unde locul său a fost ocupat de generalul Valle.

De cinci ani Valle continuă și dânsul să culeagă lauri pentru Italia.

Dar el este mai ales organizatorul tăcut, metodic și solid al aviației italiene de azi. Dela 1933 până în prezent sub conducerea lui directă, și cu sprijinul larg al unui șef înțelegător și atotputernic, aviația italiană a ajuns să fie una din cele mai bune din lume.

Mussolini consideră aviația ca arma săracului. Deaceea crede că o țară cu mijloace financiare mai modeste, cum e Italia, trebue să dea mai ales aviației cel mai mare avânt.

Multe națiuni mari pot însă invidia azi această sărăcie a Italiei. Prin străduințele lui Valle numărul avioanelor italiene se apropie de 3000 și numărul piloților dela circa 4000 se ridică mereu cu tendința de a ajunge la îndoitul acestui efectiv până la 1940.

Caracterele principale ale acestei aviații sunt soliditatea și regularitatea. Nu interesează recordul individual. Fiecare aparat eșit din uzină trebue să fie capabil de cele mai strălucite performanțe și, de fapt, nenumăratele recorduri bătute de aripile italiene sunt obținute cu aparatele obișnuite. Personalul aviației italiene este la înălțimea acestei perfecțiuni a materialului. Pregătirea lui tehnică este desăvârșită și moralul lui atât de ridicat, încât destinul poate găsi pe eroii de mâine în fiecare din piloții de azi. In ochii lor, care privesc zilnic cerul de aproape, arde vie flacăra tuturor sacrificiilor. Ei sunt marea familie a lui Valle. Când nu sboară neostenit pentru inspecția unităților sau a fabricilor—camarad și șef în acelaș timp — Valle trăește în mijlocul lor, la Ministerul aeronauticii, care e una din mândriile Romei și în care petrece ziua de lucru cea mai lungă dintre toți aviatorii italieni.

Nu de multă vreme o demonstrație de aviație avea loc pe aerodromul dela Ciampino. Valle făcea onorurile casei. Pe teren, lângă cele mai noui tipuri de aparate, ofițerii unităților se înșirau perfect aliniați. In văzduh avioanele, în formații geometrice desăvârșite, făceau cele mai îndrăsnețe evoluții, dispăreau la orizont și apoi aterisau pe aerodrom. Două dintre aparate au dispărut și piloții lor nu s'au mai întors niciodată. Toți ofițerii și-au dat imediat seama de ce s'a întâmplat, dar pe fețele lor tinere n'a tresărit nici un mușchi și nici o emoție n'a turburat alinierea lor.

Această splendidă ținută este în mare parte opera lui Valle. In trimisul Italiei fasciste nu salutăm astăzi numai pe un ministru al unei țări prietene, care ne face o vizită protocolară ci și pe un om, de o valoare excepțională, care este purtătorul unui mare exemplu: acela al unei vieți întregi de muncă pasionată pusă zilnic, în tăcere, de treizeci de ani, în serviciul gloriei și măririi patriei sale.

Misiune aviatică franceză în Anglia

Șeful statului major al aeronauticei franceze, d. general Vuillemin (X) la școala de aviație din Halton, cu prilejul vizitei pe care o face în Anglia

Avion prăbușit

Roma, 4 (Rador).— Un avion militar italian s'a răsturnat în apropiere de Ferrara, pe când încerca să aterizeze. Avionul a luat imediat foc.

Echipajul, compus din patru persoane, a murit carbonizat.

xxOxx

Furtună puternică în Japonia

Tokio, 4 (Rador). — *Intreaga parte vestică a provinciei Tokachi a fost bântuită pe neașteptate, la amiază de o puternică furtună. In câteva minute praful a cufundat întreaga regiune în întuneric.*

Pagubele sunt foarte mari. Numeroase persoane au fost omorîte. Circulația este întreruptă în mai multe locuri. Aeroportul din Tokachi a fost distrus.

xOx

FILME

Nuntă cu mare răsunet în localitate.

Amândouă familiile au situațiuni excelente materiale.

Este adevărat că mirii nu se cunosc de mult, dar par potriviți. De opinie contrarie sunt numai foștii aspiranți la mâna și zestrea miresei.

După o recepție atât de numeroasă, în cât a fost nevoe ca toată mobila să fie scoasă în grădină; după o petrecere urmărită și de masa neinvitaților, cocoțați pe garduri și pe stâlpii felinarelor, alaiul pornește la gară.

— Dacă iau bilete de clasa întâia, vor avea locuri. Altfel Duminica vine trenul plin. Și de când a început luna Bucureștilor, este și mai greu de călătorit.

Mosafirul care și-a îngăduit aprecierea este apostrofat de duetul soacrelor:

— De ce te amesteci unde nu-ți fierbe oala?... Copiii noștri nu călătoresc de cât în vagon de dormit.

Flori, îmbrățișări, batiste fluturate, lacrimi de bucurie și de întristare, plecarea trenului, înapoierea musafirilor în cupeuri închiriate, inflațiune de comentarii variate pe aceleași teme.

Și totuși protocolul uzual suferă de astă dată o pană gravă.

Ginerele izbucnește într'un plâns nervos. Surprinsă, mireasa îl mângâie cerându-i explicații.

După multe stăruințe, el consimte să se spovedească:

— Mi-e rușine să spun... N'am avut curajul să te previn... Sunt un nemernic... O să te îngrozești... Am un copil.

Dar în loc să se îngrozească, ea îi netezește părul sbârlit, îl sărută prelung, și lipindu-și puful de pe obraz de fața lui încălzită, îi șoptește:

— N'avea nici o grijă, dragul meu... Din potrivă, mi-ai luat o piatră după inimă... Altfel, cum aș fi putut să spun că am și eu unul?

Soțul se repede la semnalul de alarmă.

Dar n'are putere să tragă de el și nici curajul să se asvârle din vagon.

Iar trenul își continuă mersul vertiginos.

DON JOSÉ

Noua situație internațională

Nu se poate tăgădui că situația internațională a căpătat în ultimul timp un aspect cu totul nou.

Ani de-a rândul, după războiul mondial, conștiința solidarității umane, care și-a găsit expresiunea în Societatea Națiunilor, a făcut sforțări neîntrerupte pentru a menține potențialul moral al legii internaționale fără de care nu se poate concepe o stare de ordine și deci o stare de pace între popoare. Aceste sforțări însă au fost continuu anihilate de dinamismul forței brutale și agresive, al cărui curaj creștea pe măsură ce se înmulțeau victoriile ei. Lumea s'a găsit astfel sub amenințarea permanentă a forței, care amenința să ia locul suveranității morale a dreptului și al legei internaționale.

Nimeni nu se mai îndoește astăzi că această stare de lucruri și-a găsit origina în însuși faptul că în acest permanent antagonism între „forță" și „drept", acesta din urmă nu se apăra decât ideologic, fiind lipsit de suficiente posibilități de reacțiune sau refuzând, cel puțin până acum, să recurgă la mijloace care contraziceau însăși esența lui morală.

Lumea era astfel amenințată să abdice treptat de la toate avantagiile ce decurg dintr'o stare legală și să plătească păcatul de a fi crezut în lege și în supremația ei, cu sacrificarea bunurilor morale printre cari suveranitatea națională a statelor și securitatea lor, ocupă de sigur locul de frunte.

In fața acestei primejdii a trebuit să vie reacțiunea. Ea s'a afirmat, în ultimul timp mai ales, prin două manifestații din cele mai importante: pe de o parte atitudinea hotărâtă a Marei Britanii de a-și solidariza în mod intens acțiunea diplomatică cu statele care urmăresc menținerea păcii și respectul legii internaționale și pe de altă parte atitudinea, cu totul nouă și tot atât de hotărită, a marei republici de dincolo de ocean, a Statelor Unite.

Intervenția energică a Marei Britanii cu prilejul conflictului dintre Germania și Cehoslovacia a fost semnalul reacțiunei. Declarația categorică a d-lui Chamberlain, făcută în Camera Comunelor, cu privire la hotărârea Angliei de a respecta pactul Briand — Kellogg, a accentuat această reacțiune.

Pe de altă parte declarațiile repetate ale d-lui Hull, ministrul de externe al Statelor Unite, cu privire la interesul care leagă marea republică de toate problemele care pot amenința pacea lumii, declarații care dovedesc hotărîrea Statelor Unite de a părăsi politica de izolare și de a-și coordona acțiunea diplomatică cu aceea a statelor pacinice, au adus în balanța păcii un potențial nou considerabil și determinant.

Aceste declarații și această nouă atitudine n'ar avea însă sorți de izbândă dacă ar fi rămas tot în domeniul ideologic și nu s'ar fi decis să se opue politicei forței brutale, forța pusă în serviciul dreptului. Oamenii de stat ai Marei Britanii și ai Statelor Unite și-au dat seama de această urgentă necesitate și paralel cu afirmarea hotărîrei lor de a apăra suveranitatea morală a dreptului și a legei, au inaugurat o politică rapidă și intensă de înarmări.

Acum câteva zile d. Chamberlain a ținut chiar să precizeze în parlamentul britanic, că în cazul unui război, Marea Britanie va introduce serviciul militar obligatoriu.

Acestea sunt caracteristicele situației internaționale de azi. Conștiința solidarității umane a ieșit din pasivitate și în fața primejdiei crescânde, a dat dreptului și legei, auxiliarul obligatoriu: forța.

Politica de pace și-a găsit sprijinul dinamic de care avea nevoe și, dacă acest sprijin va continua să se întărească și să-și afirme hotărîrea de a se opune oricărei încercări de agresiune, putem privi viitorul cu mai multă încredere.

Dreptul și legea internațională nu vor mai putea fi de aci înainte amenințate fără teamă: ele vor ști să se apere, la rândul lor, cu sancțiunea forței.

D-nii Mussolini și Hitler

de I. VION

Trebue să mărturisim că atunci, în anul marșului asupra Romei, când l-am văzut la „Scala" din Milano pentru prima dată pe d. Mussolini, nu ne-am închipuit că figura aceia încruntată, crispată, care mulțumea rece ovațiilor publicului, va rămâne atât de îndelungat timp pe primul plan al preocupărilor internaționale.

Am văzut și am auzit de aproape și pe d. Mussolini și pe d. Hitler. Am urmărit emoția și entuziasmul popoarelor respective în fața cuvintelor rostite de conducătorii lor.

D-nii Mussolini și Hitler răstoarnă zicala și sunt exclusiv profeți în țara lor.

Oratoria sacadată, documentată și profesorală a d-lui Hitler, ale cărui cuvântări au durat uneori ore întregi, n'ar fi găsit ecou în temperamentele calde, expansive, ale italienilor. Și nici imprecațiunile vehemente, scurte, teatrale ale d-lui Mussolini, n'ar fi fost pe placul ascultătorilor germani atât de disciplinați.

Despre intențiile, planurile, politica, opera constructivă și arta guvernării d-lor Mussolini și Hitler s'au scris mii de volume și sute de mii de articole în toată lumea. Vom lăsa deoparte aceste caracteristici și vom spicui din notele marelui ziarist englez G. Ward Price, redactor la „Daily Mail" — pe care am avut prilejul să-l vedem la Viena și la Roma — partea strict omenească din viața acestor

(Continuare in pagina 2-a)

Acțiunea națională a Ligii Antirevizioniste

de AL. GREGORIAN

oxo

Națiunea nu este o alcătuire convențională, amorfă și anonimă. Ea e ființă vie, care trăește după toate regulile biologice, se desvoltă în timp și în spațiu pe linia destinului ei particular, își are identitatea sa istorică precisă în vreme și o anumită omogenitate în spațiul geografic. Popoarele care nu prezintă această legitimație la vămile eternității, riscă să se piardă în noaptea subistoriei, să vagabondeze mereu în uriașa aglomerație a lumii până pier în valuri, pe nesimțite, neregretate de nimeni și fără să lase goluri în urma lor, în cultura umană, în echilibrul vieții universale. Ele n'au contur și se dizolvă astfel de la sine ca să fie absorbite de altele mai puternice.

Identitatea istorică este un act de verificare și regăsire de sine. Este certitudinea la care poate ajunge o națiune asupra continuității în timp și asupra drepturilor sale re-

galiene, pe un anumit pământ, care e patria. Procesul acesta de regăsire de sine a unui neam, de verificare a personalității și substanței lui etnice, este lung și încet ca veacurile. La capătul lui apare fenomenul acela aproape indefinibil, care vine din străfundurile etnicității noastre și care legitimează și luminează misiunea neamului în lume: conștiința națională.

Neamul românesc a zăcut sute de ani în marginea istoriei. A fost cotropit de toți barbarii pământului, a fost gonit de hoardele năvălitoare în văgăunile munților și a fost bătut de toate nedreptățile unei soarte maștere. Istoria noastră, cu scurte și puține zâmbete de soare, este tristă și dureroasă ca o bejenie. Fiecare pagină a ei cuprinde o dramă, o luptă. Fiecare capitol e scris cu câte un Olt de sânge și o Dunăre de lacrimi. Și cu toate acestea, românii n'au pierit. După fiecare furtună care s'a abătut pe aici, ei și-au regăsit identitatea istorică: iată miracolul rezistenței noastre milenare în acest ocean slav. A fost, fără îndoială, o mână divină care s'a întins totdeauna protectoare peste țară, dar a fost și voința eroică a acestui neam de a trăi și a fost credința lui în dreptatea care a învins.

Ultima și definitiva regăsire a identității românești a fost Unirea cea mare. Atunci, în momentele acelea dramatice care au dus la reîntregirea României, conștiința națională a atins paroxismul. Cine poate uita delirul care tălăzuia țara în 1916 și după Unire? Cine nu e sguduit și acum, după două decenii, de tunetele care cutremurau cărțiorii cerului cerind războiul întregitor, dreptate pentru România? După război a urmat epoca de marasm, de care lumea se resimte și azi. Spiritele au intrat în debandadă și în locul liniștei care s'ar fi cuvenit, curentele distructive iudeo-marxiste au început să lucreze la destrămarea sufletească a țării, dușmanii dinlăuntru au încercat să pună dinamită la temelia statului nou, iar cei din afară să ne rivnească granițele, cerând revizuirea tratatelor de pace.

Clipele acelea au fost poate cele mai grele de un secol încoace. Desorientarea, dihonia și pustiul rodeau sufletele ca vârcolacii. Deșucherea morală, afacerismul, internaționalismul, asfixiau. Românii se încăerau între ei, în aplauzele veneticilor. Țara intra, puțin câte puțin, în descompunere. Conștiința națională cădea în toropire...

Dar, undeva, în turnul unei cetăți care mai rămăsese neatinsă de duhul pierzării, se săvârșea un nou miracol. Un om, pe care-l știm cu toții, a înălțat steagul de luptă și a

(Continuare in pag. 2-a)

CONVOCAREA COMISIUNII CONSTITUȚIONALE CEHOSLOVACE

Serviciul special al „Universului"

Praga, 4 (Radio Central). — „Narodni Politika" anunță convocarea pentru ziua de 7 Iunie a comisiei constituționale. Asupra lucrărilor acestei comisii se spune că ea se va ocupa cu punerea de acord a unora din clausele noului statut al naționalităților cu prevederile, constituției. Este vorba în primul rând de noua lege a întrebuințării limbilor minoritare.

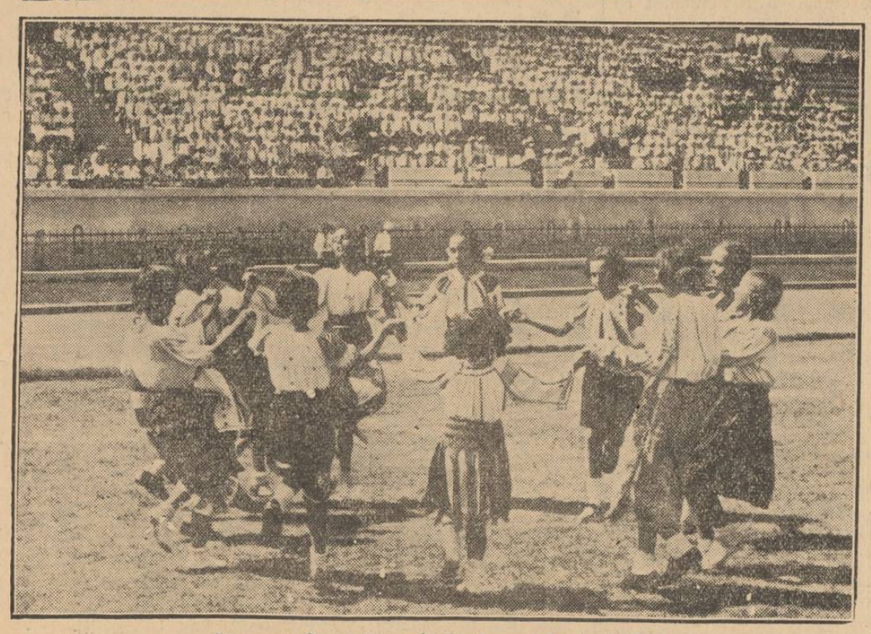

Concursurile străjerești de dans dela A. N. E. F.

SCRISORI DIN LONDRA

Politica realistă a d-lui Chamberlain

de AUGUR

Incepem să credem că d. Neville Chamberlain poate reuși totuși în întreprinderea-i grea, care constă în a obține potolirea Europei prin tratative directe cu Germania. Mai de grabă, ca să fim exacți, suntem gata să admitem că sorții lui de izbândă au crescut. Iată dece:

Ca regulă generală în diplomație, germanii nu respectă decât argumentul sprijinit pe o forță reală. Aceasta a fost totdeauna așa și a devenit și mai adevărat, decând Hitler a pus stăpânire pe sufletul poporului german. E de prisos să te apropii de Berlin cu vorbe impăciuitoare dacă acestea nu slujesc să mascheze un pumn înarmat. Iată cauza reînarmării britanice. Scopul ei nu e de a pregăti un război inevitabil, ci de a face irezistibile mesagiile de împăciuire pe care orice guvern ce se respectă în Marea Britanie, se crede nevoit să le adreseze adversarilor săi. Cu cât e mai mare inamicul, cu atât mai blânde trebuie să fie cuvintele. Dar îndărătul cuvintelor împăciuitoare trebue tăria unei forțe brutale. Acesta este prețul păcii.

Spre a salva pacea în Europa și incidental, spre a se feri, dacă se poate, de un lung război costisitor, Marea Britanie se înarmează strașnic. S'a dus vremea de după războiu, când oameni ca Macdonald și Baldwin credeau că se pot mulțumi cu invocări magice adresate oracolului dela Geneva. Spre a câștiga timpul pierdut cu acest joc periculos, Marea Britanie se grăbește să se înarmeze. Multe s'au făcut în acest sens. Totuș, mai rămân multe de făcut și, spre a fi siguri de succes, trebue să se grăbească executarea programului înarmărilor.

Voința de a înarma există în Anglia. Parlamentul a votat toate creditele ce i s'au cerut. Trebue acum ca ritmul executării să fie în raport cu necesitatea momentului. Cu alte cuvinte, trebue ca massele muncitorești să fie pătrunse de voința de cooperare cu celelalte clase ale populației în întreprinderea al cărei scop e de a face ca Marea Britanie să fie cel puțin stăpână văzduhului insulei sale, așa cum este stăpâna mării.

Până în prezent, această cooperare pe o scară națională nu era realizabilă. Nu se schimbă

(Continuare in pagina 2-a)